

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VII. Broj 43.
Sibenik, 25 listopada 1936.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Ugaoni kamen

Uvjeravaju nas, kako idemo
gigantskim koracima naprijed. Na-
predak je vidljiv, stopostotan, ako
se obazremo na prošla stoljeća i
usporedimo ih s ovim, u kojemu ži-
vimo i umiremo.

Zar su ljudi sedamnaestog ili
osamnaestog stoljeća mogli i sa-
njati, da ćemo mi u našoj malenoj
Dalmaciji, sjedeći za stolom, moći
slušati govore državnika iz Ženeve,
Londona, Berlina, Washingtona i
Tokia? Ko je pred sto godina mo-
gao misliti, da ćemo po noći vidjeti
kao po danu, a bez vatre i svijeće?
Da ćemo za dva, ili najviše tri da-
na, doći u najudaljenije krajeve
zemlje?

Obličje zemlje se promijenilo.
Put neba se dižu šiljasti tvornički
dimnjaci, visoko u zraku zuje pro-
peleri aviona, a sve je isprepleteno
žicama i ispunjeno električnim ta-
lasima.

— Kako ste sretni, vi ljudi
dvadesetog vijeka! — Tako bi us-
kliknuli naši stari, kad bi se, kojim
slučajem, otvorile grobne ploče, a
oni uskršli na život.

Ali kako bi se ljuto prevarili!
Prevarili bi se, jer ko zna da li je
ikada prije bilo tako malo zado-
voljnih ljudi kao što ih je danas!

Uza sav ogromni napredak,
civilizaciju i kulturu, sa svih kraje-
va zemlje čuju se očajni vapaji u-
topljenika, koji se bore za goli ži-
vot. Ljudi se bore za goli
život kraj raskošnih dvo-
raca, automobila i paro-
broda, kraj neprebroji-
vih skladišta, kratkih
svakovrsne hrane i odi-
jela!

Čini nam se kao da više ne ču-
jemo nijednu riječ osim: Kriza,
kriza, kriza...

E, pa kako ćemo onda razu-
mjeti tu opreku; to strašno i usud-
no protuslovlje? Tu nečuveni na-
predak, a tamo nikad nadoživljena
kriza, bijeda i očaj!

Lani je isusovac o. Šanc izdao
lijepu filozofsku knjigu o Bogu,
pod naslovom »Stvoritelj svijeta«.
U toj knjizi se nalazi i ova misao:

»Ako li Bog postoji, mora On
biti središte i težište čitavog svijeta,
mora imati apsolutnu vlast, ko-
je mu nitko ne može oteti, niti se
itko može buniti protiv Njega niti
Ga prezirati bez protiv Njega šte-
te. — Ako Bog postoji, onda se ne
može nikakva kriza rješavati bez

Kad mu skinemo obrazinu:

Strašan je i odvratan

Na koga to mislimo? Ko je to
strašan i odvratan kad mu skinemo ob-
razinu? — Sotona, koji se u najnovije
vrijeme kiti imenom: komunizam!

Pa zar je taj komunizam zbilja
tako strašan kako neki misle i govore?
Mi kažemo: i strašniji nego što
se misli i govori!

A evo i razloga za to.
Prva strahota i prvi zločin komu-
nizma je mržnja prema vjeri i nje-
kanje Boga koji je bio kad nas nije
bilo, i koji će biti kad svi mi izginemo
s lica zemlje.

Vjera je oduvijek bila u čovječ-
jem srcu. Ona mu je bila potpora na
teškom putovanju kroz život, okrepa
u danima žege i toplina među brdima
snijega i leda. Ako još imamo na svi-
jetu plemenitih ljudi, moramo zahva-
liti jedino vjeri! Da danas čovječanstvo
nije savršeno stado vukova, hije-
na i veprova, zasluga je samo vjere
u dušu, u vječnost, u Boga.

A komunizam nam svim silama
hoće oduzeti tu nenadoknadivu potpo-
ru, osvjedočujuću okrepu i najtrajniju
toplino.

Zato je strašan i odvratan!
Približimo mu se i pogledajmo
ga još bolje u oči. — Govori nam o
slobodnom mišljenju, obećava slobodu.
— Pljunimo mu, radi tih riječi, u
maskirano lice i zaviknimo: Bestid-
no lažeš!

Zar nam komunizam ima pravo
govoriti o slobodnom mišljenju i o
slobodi?! On, kojemu je temeljno na-
čelo diktatura proletarijata?

Diktatura! Dakle: sila, nasilje, o-
krutnost. A sve je to u najvećoj opreci
sa slobodom i slobodnim mišljenjem!

Ali više nas ne mogu varati, otkad
smo iz „slobodne“ Sovjetske Rusije
dobili strašne vijesti o smaknuću prv-
vih ličnosti, najuglednijih komunistič-
kih prvaka. Strahovladalac i silnik
Staljin, koji upravlja čitavom ogrom-
nom Rusijom, premda nije Rus, dao
je strijeljati vode ruske revolucije, ko-

Njega, a uz Njega može se naći iz-
laz iz sloma čitavoga svijeta.

Pročitavši te retke, ono privid-
no protuslovlje postaje nam sa-
svim razumljivo. — Tragika naših
dana je, dakle, u otpadu od Boga,
za kojega smo mi uvjereni da vječno
postoji kao što smo uvjereni da se
u jutro granjiva, a uvečer smrka-
va.

Bog jest, a svijet se vrti i živi
kao da Ga nema! — On je vrhovni
i neograničeni Gospodar, a neke je
zahvatilo moskovsko, marksistično
ludilo, u kojemu, iako svijesno,
bunčaju: Nema ga, nema!

Zato, nam i jest ovako!

Pogani, koji ne žive u central-
noj Africi nego u naprednoj Evropi,
ovako pričaju svojoj djeci: Ne-
koć je, u davno vrijeme, živio čo-

ji su bili desna ruka Lenjinova, njego-
vi nasljednici u upravi i, sve do zad-
njih dana, glavni stupovi ruskog bolj-
ševizma. Pogubljen je Zinovjev, us-
mrčen Kamenjev, a s njima četrnaesto-
rica drugih uglednih komunista. —
Trocki se, međutim, mora potucati po
čitavom svijetu samo po Rusiji ne
smije!

Zašto sve to? Jer ljudi moraju
u Rusiji biti strojevi, koji ništa ne
osjećaju i ništa ne misle. Njih okreće
i zaustavlja, po miloj volji, samo je-
dan strojevođa, koji se danas zove
Staljin.

Zato je komunizam strašan i od-
vratan!

Nu s tim nismo sve svršili. Ako
ga bolje promotrimo, otkrićemo još tak-
vih strahota.

Komunizam se bori proti zase-
bnom, privatnom vlasništvu. Zato se
i zove komunizam, jer hoće da sva
imanja i svi posjedi budu zajednički.
— Niko, prema tom nazoru, ne smije
imati ništa, što bi mogao nazvati svo-
jim. I njegov otac, Marks, rekao je:
„Ko sebi nešto prisvaja, lupež je i
otimač; oduzmite mu kako je i on
uzeo.“

A kako je u stvari? — I tu nam
je najbolji dokaz sama Rusija.

Prije sovjetske revolucije vladali
su Rusijom carevi i moćna feudalna
gospoda: grofovi i knezovi. A sada?
Sada vlada diktator, nerus Staljin i
Zinovjev, ti novi, samo još okrutniji,
grofovi i knezovi.

Zidovi su u Rusiji digli revoluci-
ju, oni su oteli seljaku što je bilo nje-
govo i danas, kao najveći kapitalisti, u-
živaju, dok seljak i dalje pati i strada.

I Lenjin je bio po majci Židov!
Židov je Trocki, i Litvinov, i Zinov-
jev, i Kamenjev, i Kolontajeva, i So-
kolnikov, i Kaganovič, i Raček, i Ja-
roslavski i stotine drugih, koji se po-
slilje revolucije popeše na najviša mje-
sta.

vjek kojemu je bilo ime Isus Krist
... — A mi kršćani to poričemo i,
u dubokom uvjerenju, kažemo: Ne
nekoć, nego i danas živi Isus Krist,
koji nije samo čovjek nego i Bog!
Isus Krist je Bog! A jer je Bog,
kralj je svih ljudi, čitavog svemira.

Tu vječnu i spasonosnu istinu
kršćanstva naročito ističemo i na-
glašujemo na blagdan Krista Kralja.
— Blagdan Krista Kralja je tek
pred jedanaest godina ustanovljen.
Ustanovljen je u doba, kada se čo-
vječanstvo našlo nad jezovitom
provalijom, a nije znalo puta na-
trag.

I nema nam drugoga spasa: Ili
ćemo konačno morati priznati kra-
ljevstvo Kristovo, ili ćemo se sur-
vati u bezdane, gdje nas čekaju
aždaje, zmajevi i siktave zmije. Ili

Ukinuše privatno vlasništvo, da
može sve njihovo biti. Zna Židov što
radi!

U novinama se svojedobno mo-
gla čitati ova značajna šala:

U Moskvi na glavnom trgu sa-
stala se dva stara znanca. To su Ži-
dovi Aron i David. Oni stanuju u
različitim općinama i rijetko se vi-
daju. Pita David:

— Pa kako je, dragi Arone, u tvo-
me mjestu?

— Pa, eto, nije loše, dragi Da-
vide!

— Ko je kod vas pretsjednik so-
vjeta?

— Naš zajednički znanac i pri-
atelj Mojsije.

— A ko je podpretsjednik?

— E, to ti je moj susjed Jozua...

— A ko su odbornici?

— Pa sve naši dobri znanci i pri-
jatelji i neki Vasilije Ivanovič, kojega
ti sigurno ne poznaš. Znaš on je
Rus...

— Uh, pa još kažeš, da kod vas
nije loše! Ti prokleti Rusi svugdje se
uguraju... bijesno je završio razgovor
Židov David. —

Mi tu završavamo i postavljamo
točku.

Okulista

Socijalno zrnje

ZNATE LI?

Znate li: — da u komunistič-
koj Rusiji radnici rade 10—15 sati
dnevno (7 službeno — ostalo „dra-
govoljno“)?

Znate li: — da su na desetke
hiljada ukrajinskih seljaka dovedeni
pred sud, što su se usudili prisvojiti
jedan dio ovogodišnjeg žita?

Znate li: — da je Živkovič-
jeftičeva partija imala pouzdani sastan-
ak u Splitu sa komunističkim prestav-
nikom Jovanovičem? (U duhu drža-
tvornosti!)

Znate li: — da se Židovi jed-
nako dobro snalaze u Rusiji, kao i
njihovi drugovi u zapadnoj kapitali-
stičkoj Evropi?

ćemo moći posvuda unijeti i oži-
votvoriti Kristove zakone pravde
i ljubavi, ili će nas vrtložna mor-
ska struja odnijeti na nevidljivo
morsko dno, gdje će nas smlaviti i
proždrijeti bjoslovne nemani.

Zar nije to isto naglasio pogla-
vica apostola, Petar, kad je rekao
o Kristu: »Ovo je ugaonika-
men, koji ste vi gradite-
lji odbacili... i nemani u
jednom drugom spasenja,
jer nema drugog imena
pod nebom danog ljudi-
ma, u kojem bi se mogli
spasiti«?

Krist Kralj je ugaoni kamen
svijeta!

I nema — jer ne može biti —
ni u jednom drugom spasenja!

Ig.

70.000 BEZ STANA

Kao što nedjeljni list „Novoje Slovo“ od 27. septembra o. g. javlja, u toku mjesecu septembra o. g. u raznim većim gradovima Sovjetske unije oduzeti su stanovi od 70.000 ljudi. U Moskvi je istjerano 12.000 ljudi iz stanova, u Lenjingradu 19.600, u Harkovu 11.500, u Kijevu 22.300 i u Odesi 7.700.

Ovo istjerivanje je došlo kao posljedica naredbe političkog biroa komunističke partije od 25. augusta o. g., pod izgovorom da su potrebni za radnike, i da ove stanove treba oduzeti od svih politički nepouzdatih ljudi, t. j. posljednjih „buržoa“, kako ih naziva sovjetski list.

— Tako se događa u državi, u kojoj je sve zajedničko.

DOK MNOGI GLADUJU...

Ne zanima nas njezino ime. A kad pročitate što je učinila, uvjerite se da ne zaslužuje da ju se spominje po imenu.

Živjela je u državi Illinois (S. A. D.). Tamo je i umrla u 74. godini života. Nu prije nego se rastala sa životom, ta „plemenita“ žena ostavila je sav imetak svojim psima i mačkama.

Njezina rodbina je proti toj oporuci uložila žalbu na sud u Chicagu. I što je bilo? Sud je stao na stranu životinja i oporuku potvrdio!

„DRUG RATTI“

Barcelona je glavni grad Katalonije. U njemu sad vlada komunistička rulja. Dok niko ne smije prozboriti ni riječi, ona pašuje po miloj volji. Naravno, da je sva štampa u njezinim rukama.

Mi smo nedavno donijeli značajni Papin govor koji je održao pred velikom skupinom španjolskih izbjeglica. O tom govoru su pisale sve svjetske novine. Pa tako i one komunističke u Barceloni. I dok pišu o tom govoru, Papu uvijek nazivaju „Drugom Ratti“, koji je za njih najogopćeniji neprijatelj demokracije.

Neko bi mogao misliti: „Kad „Druga Ratti“ napadaju kao strašnog neprijatelja demokracije, onda će oni sigurno biti veliki njezini prijatelji i štitelji. — Ali da! Te novine u istom broju, u kojem napadaju Papu kao protivnika demokracije, zahtijevaju od svojih pristaša da upotrebe najostrije kazne proti svim osobama — pa i proti starcima i djeci — koje zateknu u krajevima oduzetim od ustaša — nacionalista.

Narod kaže: O nevoljo nigdje te ne bilo! — a mi: O barcelonska demokracijo, umelo ti se i in te sjeme!

TAJNE POSTAJU JAVNE

Na engleskom jeziku izlazi komunistički list „Daily Worker“. U tom listu je izišao jedan proglas, u kojem se obraća na sve svoje sumišljenike. Pa ovo što im, između ostaloga, svjetuje:

„Drugovi, nastojmo se ugurati i u vjerske organizacije. Oni (t. j. katolici) nisu kadri da nas promijene, ali mi možemo promijeniti njih.“
Dakle: Oprez!

Podlistak

Korak u svijet: - u propast

Bilo je to za vrijeme božićnih praznika, 1933. g.

Snijeg bijaše zaodjenuo zemlju svojim bijelim ruhom. Citav dan vladala je žestoka studen. Svak sjedi mirno u kući; jedini vrapci obilaze prozore i stajče, tražeći mjesta, gdje da se sakriju.

U sumrak izidem iz kuće, i, hodajući cestom, opazih u politamnoj sobi susjedove kuće tri četiri osobe. Sjede oko ognjišta i tiho se razgovaraju. Opazih, također, jednoga u gospodskom šeširu kako, napregnutim usnama, nešto izgovara. Izgledao mi je nepoznat. Čim sam ga opazio, spopadoše me misli: ko je? Što govori?

I u tim mislima vratim se kući. Počnem se opet misliti, ali uzalud. Najposlije upitam oca, i on mi kaza da je to susjed S., koji se povratio iz Zagreba nazad pet, šest dana.

Kad sam to doznao, ne dade mi moja znatiželjnost mira. Odmah stajem propitkivati o njegovu životu, i

OPOMENA VLADI

Danas već posvuda uvidaju veliku opasnost od komunizma. To je kuga koja hara sve čega se samo dotakne.

Ni Češka nije pošteđena od razgranjene i nasrtljive komunističke pro-

pagande. Opasnost te propagande je uočila tamošnja katolička javnost pa je osnovala „Česku katoličku ligu protiv komunističke propagande.“ — Ta liga je šestog ovog mjeseca predala vladu u Pragu spomenciju, u kojoj je upozorava na komunističku opasnost.

Medjeljno evanđelje

s poukom

Blagdan Krista Kralja

EVANĐELJE SV. IVANA. U ono vrijeme reče Pilat Isusu: Ti si Kralj Židovski? Isus odgovori: Govoriš li to sam od sebe, ili su ti drugi kazali za mene? Odgovori Pilat: Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predađoše Te meni, što si učinio? Isus odgovori: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta; kađ bi bilo kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se moje sluge borile, da ne budem predar Židovima; ali Kraljevstvo moje nije ođavle. Onda mu reče Pilat: Dakle Ti si Kralj? Isus odgovori: Ti govoriš (pravo): ja jesam Kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet, da svjedočim istinu; svaki, koji je od istine, sluša glas moj.

POUKA:

Liturgija je život Crkve. A taj život je bujan i raznolik. Nižu se blagdani i slijede svetkovine pune ljepote i prekrasnih misli.

U najnovije vrijeme liturgija, život Crkve obogatio se s jednim novim blagdanom, koji u sebi nosi pečat svježine, prodornosti i savremenosti. Taj novi blagdan jest blagdan Krista Kralja.

Dvije protivničke vojske su se u taborile za odlučnu bitku. Od početka svijeta te dvije vojske, se međusobno bore, ali do take strašne i očajne bitke, kao što je ona za koju se sada spremaju, nikad nije došlo.

Svaka od tih dviju vojska ima svog kralja i svoju zastavu. Na jednoj je zastavi zapisano krvavim slovima: Živio soton! — a na drugoj: Živio Krist Kralj!

Eto ko se bori: Vojska sotonina proti vojsci Krista Kralja.

Svoj, k svome!

Jedina odlikovana tvornica voštanih svijeća

ČULAR GRGO - ŠIBENIK

Diplomirani pčelar i voštarski majstor

Počasna diploma Ruma 1909.	Trgovina finog vrcanog meda sa vlastitog pčelinjaka.	Počasna diploma i srebrna medalja Split 1925. Počasna diploma i zlatna medalja Dubrovnik 1926.
----------------------------	--	--

Izradba umjetnog saća sa najmodernijim spravama.

Izradba buketa i vijenaca od naravnog i umjetnog cvijeća. — Izradba solidna — Cijena umjerene.

doznam ovo:

— G. 1925, među mnoštvom radnika, otišao je i on da zasluži koji dinar i na taj način prehrani sebe i svoje roditelje. Odijeljen od roditeljskog doma, a ne obazirući se na život svog djetinjstva i dobrog dijela svoje mladosti, sašao je s prave staze.

Znamo, da mnogi seljak, čim o buče ljepše odijelo ili zaradi hiljadu dinara, uzdigne oholo glavu i počne svakoga prezirati. Pa i samoga Boga! Ne postoji u narodu uzalud poslovića: — Kad se vlašće pogospodi, gore vlašće nego pašće.

Ni on nije ostao iznimka. Sa svojom ostalom braćom, jednake čudi i običaja, u svemu se slagao.

Reći će kogod: takav se rodio, takav treba da bude. — Ne! Ko bi tako mislio, ljuto bi se prevario. Jer, ako se osvrnemo na njegovo djetinjstvo, na njegove mladenačke dane i muževni život, vidjećemo veoma veliku razliku. U djetinjstvu i mladosti, odrazivao se u njemu lik anđela, a u muževnom životu ta slika prelazi u sliku sotonine.

Dok je bio kod rodne kuće, pod siromašnim čadavim krovom, išao je često u crkvu, slušao propovijedi i napredovao u svim krepostima. Stupao

je često k stolu Gospodnjemu, družio se s poštenim mladićima. Za vjeru je uvijek bio spreman boriti se. Jednom riječju: bio je ponos sela i roditelja.

Ali otišao je u svijet. Ne daleko, nu ipak na veliku štetu svoje duše. — Ne mari više za crkvu. Svećenstvo prezire i izvrgava ruglu, nazivljući ih lašcima, vucibatinama i nametnicima. — „Kad njih istrijebimo, biće sve u redu!“ — njegovo je uvjerenje. — Ne vodi računa ni o čemu. Samo da što više zaradi i na taj način stekne mogućnosti za raskalašeni život.

„Jedi i pij dok si živ, svejedno te nema!“ — to je njegovo geslo, pod kojim se bori i radi kojega živi.

Pa ipak još nije sasvim zaboravio na roditelje. Posjeti ih obično svake godine o Božiću. Da ne prekrši red ođao, je i ove godine.

Siromašni roditelji dočekali ga i ovaj put s veseljem.

Nego za malo dana morao je o pet otići i nastaviti posao. Na odlasku skupiše se mnogi znanci i prijatelji, da mu zažele sretan put. Nu, mjesto dosadašnjih blagih, oproštajnih riječi stao je raspravljati o „važnim stvarima“.

Napokon se približi čas, kad se morao rastati. A pozdrav mu je bio:

Svijet u sličicama

RASIRENOST RUSKOG JEZIKA

Komunističkom kongresu u Zenevi, koji su neki, valjda iz šale, nazivali „svjetski kongres za mir“, prisustvovalo je i poslanstvo iz sovjetske Rusije. Najgore je bilo to, da nijedan sovjetski odaslanik nije znao koji zapadnoevropski jezik. Tako su se mogla istočna i zapadna crvena braća samo „nedužno“ gledati ili najviše: mukati. Nu ipak je neki Rus pročitao svoj govor u ruskom jeziku. Kad ga je dovršio čitati, prisutnici su oduševljeno pljeskali.

Pretsjednik kongresa Henry Rollin „duhovito“ je na to primijetio: Dosad nisam znao da je ruski jezik po svijetu tako raširen...

KATOLIČKA ODLUČNOST

U kući glasovitog talijanskog pjesnika Aleksandra Manzoni zalazili su mnogi ugledni ljudi. Kad je pjesnik jedne zimske večeri sjedio sa svojim gostima uz peć, počeo jedan od njih napadati klevetama i psovkama sv. Crkvu, papu i isusovce.

Niko se nije usudio štogod prigovoriti osim Manzoni-ja, koji je glasno izrazio svoje negodovanje radi te bezobraznosti. Ali psovač se nije dao smesti. Tada Manzoni ustane, ode u predsoblje, donese kaput, šešir i kišobran nepristojnog gosta, pruži mu to i reče: „Izvolite, gospodine, uzeti Kuća Aleksandra Manzoni-ja nije za vas!“

POGODIO JE!

Neke velike pariske novine raspisale su natječaj za najbolji odgovor na pitanje: „Zašto ima u zatvorima više muškaraca nego žena?“

Čitatelji tih novina živo su su ojelovali pri natječaju. Prvu je na gradu dobio ovaj odgovor:

„U zatvorima ima više muškaraca nego žena, jer u crkvama ima više žena nego muškaraca.“

ŠTO JE ŽENIDBA?

Ženidba je: zajednica srđaca, zajednica tijela i zajednica imetka.

Stoga se za nju, traži: dobrota, zaravlje i nužna vremenita dobra. Ako je sve ovo troje skupa, onda je ženidba — ukoliko je to na ovom svijetu moguće — raj.

Fali li zdravlje ili novac ili oboje skupa, tada je ženidba, čistištilište.

Fali li dobrota, onda je ženidba — makar svega drugog bilo u izobilju — pravi pakao. (Kalendar Srca Isusova 1936.)

SIRENJE KOMUNISTIČKE PROPAGANDE U CSR.

Od 1. I. t. g. doputovalo je u Čehoslovačku preko 100 sovjetsko-ruskih delegacija, koje su pregledale razna čehoslovačka industrijska poduzeća. Čini se, da se tu radilo o privrednoj špijunaži. Preko 10 hiljada Čeha putovalo je u Sovjetsku Rusiju među kojima je bilo preko 600 učitelja.

„Draga braćo, da vam kažem veoma zanimljivu novost. Isus Krist, kao što fratri kažu, nije uskrnuo! To su oni izmislili. Njima je to u interesu, samo da mogu bolje živjeti. Pred kratko vrijeme našli su kosti Isusove, trnovu krunu, platno u koje je bio zamotan, i tim je pobijena fratarska laž!“

Kad su sakupljeni čuli ove riječi, okrenuše se od njega, govoreći javno da je bezvjerac.

Naš Zagreb, gdje ovaj nesretnik živi, ne mora biti tako pokvaren grad, ali mnogi i mnogi, zbog svoje neopreznosti, nađu u njemu brodolom života. Jer imaju u njemu ljudi, koje pokvarenost dovede dotle, da, kao po zatanu, šire bezvjerstvo među našim svijetom.

Sire ga u ime napretka i socijalne pravde. A ne znaju, bijedni, da su baš oni, radi kojih žive u takvim jadnim socijalnim prilikama, daleko od Boga i od vjere!

— Vlak je zasoptao i odnio ispred očiju seljana čovjeka koji je nekada imao bijelu, nevinu dušu i koji je nekoć bio sretan...

Mirko Validžić

Po državi

IZVOZ ZA ITALIJU zapeo je uslijed valutnih perturbacija a za izvoz u Englesku čekaju velike partije robe, ali nema parobroda za prevoz.

STOGODISNJIKA TRŠČANSKOG LLOYDA. Prošlih se dana navršila 100-godišnjica opstanka tršćanskog Lloyd, na čijim je parobrodima prije rata bilo zaposleno toliko naših ljudi iz Dalmacije i Istre.

NOVIM SENATORIMA imenovani su: Smodej Fran, bivši nar. poslanik b. Slovenske Ljudske Stranke i Čukavac Miloš, bivši nar. poslanik b. radikalne stranke.

VLADIMIR RADIĆ, sin pk. Stjepana Radića, sa suprugom poslije 8 godina odsustva, dozvolom ministarstva 14. t. mj. stigao je u Zagreb iz Pariza preko Beča te kani ostati u domovini za par mjeseci.

ZIDOVA U JUGOSLAVIJI ima 71 hiljadu 570. Od toga ih je u Beogradu 11 hiljada 100, u Zagrebu 9 hiljada 500, u Sarajevu 9 hiljada 320. U Beogradu je počelo izlaziti glasilo beogradskih Zidova pod naslovom „Beogradske jevrejske novine“.

OPĆINSKI IZBORI U CIJELOJ DRŽAVI biće izvršeni do 6. XII. t. g., jer će 22 XI. biti u zetskoj, a 6. XII. u vardanskoj i dunavskoj banovini, a u ostalima ili su već izvršeni ili će do tada biti svakako izvršeni.

SUKOBI S KOMUNISTIMA. Prošlih je dana na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu došlo do dva oštra i krvava sukoba između komunista i hrvatskih studenata.

MINISTAR LETICA O HRVATSKOJ ZASTAVI. Na svom agitacionom putovanju po Lici na sastanku JRZ u Gospiću ministar financija Dušan Letica u svom govoru među ostalim rekao je i ovo: „Braća Hrvati u pojedinim krajevima drage nam domovine stavljaju na svoje grudi u izvjesnim prilikama hrvatske trobojke. Kada su te trobojke ovako spoljno istaknute kao izraz ličnog zadovoljstva, kao manifestacija ličnog uzdizanja slavne prošlosti braće Hrvata, zašto da se ma s koje strane čine zamjerke tome? Hrvatska trobojka simbol je napora, što su ih u prošlosti braća Hrvati činili u kulturnom i socijalno-ekonomsko-političkom napretku. Ima svoje značenje osnovano u slobodi duha. Ovako i u ovom duhu ako rade i Srbi i Slovenci i svaki sa svojim emblemima svoje lipe prošlosti, ne treba da se čine zamjerke.“

NOVE POBJEDE B. HSS. 18. t. mj. održani su općinski izbori u daljnjih 76 općina savske banovine. U svim ovim općinama velikom većinom pobijedila je b. HSS.

NAR. SKUPSTINA I SENAT 20 t. mj. započeli su svoje novo zasjedanje. Pretsjednikom senata izabran je zajednički kandidat kluba JRZ i radnog kluba dr. Zelimir Mažuranić, koji je dobio 48 glasova, dok je kandidat JNS dr. Ljubo Tomašić dobio 39 glasova. — Pretsjednikom Nar. Skupštine izabran je ponovno kandidat JRZ Stevan Čirić, koji je dobio 193 glasa, dok je kandidat JNS Ilija Mihajlović dobio 56 glasova.

SUBOTIČKI PRAVOSLAVNI PROTA pop. Marko Pročić bacio se pred somborski putnički vlak i ostao na mjestu mrtav.

O STABILNOSTI DINARA dao je izjavu ministar financija D. Letica. On najočajnije nije sve glasove, koji govore, da je stabilnost dinara dovedena u pitanje.

SLABA BERBA U DALMACIJI. Ovogodišnja berba u Dalmaciji biće za 40 do 50 posto slabija od prošlogodišnje.

Nova kultura naših sela

Čitajući članak u „Katoliku“ od 4 listopada o. g. pod naslovom: „Tragovi kulture na Subičevcu“, namislio sam vas upoznati s komunističkim odgojem na selima u okolici našega grada.

Kao naručeno: susreo sam se nedavno s jednim čestitim Hrvatom i katolikom iz jednog sela Šibenske okolice.

Prijatelj se rado upustio u razgovor, te duboko potresen u duši, promišljajući kuda naš narod srlja, počeo mi govoriti:

— „Ima već dulje vremena da se ta prokleta klika komunizma uvukla u naše, inače prije, divno, čedno i pitomo selo.“

Moram biti iskren i priznati, da je nevolja i nepravda u velikoj mjeri priredila tlo ovoj nesretnoj klci.

Mnogi tipovi bili su u svoje vrijeme osuđivani i izdržali kazne za svoj rad, ali zadnje vrijeme kao da se je ovaj rad priširio na neodgovorne, a drugi; posmatrajući plod svoga truda, zadovoljno trljaju ruke.

Komunisti ovako uče: Majke djetu radaju i othranjuju, ali dijete im zato ne mora iskazivati nikakvu zahvalnost. Otac je samo otac po prirodnom nagonu, a majka je izvršila svoju dužnost!

Roditelji nesmiju svoju djecu za glupljivi i kojekakvim izmišljenim božanstvima, te im silom natirivati finoc, čednost, posluš, strah pred Bogom, sram pred ljudima... Ovakvi roditelji su diktatori prema svojoj djeci. Dijete treba da se razvija po prirodnim zakonima, slobodno, i nesmije mu majka tajiti kako je došao na svijet.

Plod ovakvih lekcija doživljujemo, da odrasliji dječaci i mladići odgovaraju svojoj majci: „Ili misliš da ću slušati tvoga muža.“

Cuo sam za jednog mladića, kojemu je blistalo zdravlje mladosti i nevinosti na licu obasutu rumenilom, ali poslije takve „škole“ oči se zokružile crno modrom bojom, lice poblijedilo, noge, rekbi, poklećavaju.

Ovakvi se rugaju svima koji hoće da vrše svoje kršćanske dužnosti, nazivajući ih: glupani, klero-fašisti, ugnjetači malog naroda, prijeteći im u pjesmi: „Otpasti će vam trbušine tuste, imovina sirotinje puste...“, premda znadu da sve jednaka nevolja steže.

Župniku se otvoreno rugaju kao najvećem zločinu, a nijesu rijetke ni najpodlije i besramne podvale.

Blijes mržnje je na vrhuncu onda, kada se sa oltara otkriva sve ono zlo

Kako su živjeli naši stari

Starješina kuće

On upravlja kućom, imovinom i radom. Naređuje čime će se ko baviti od njegovih ukućana, što će se kupiti, što prodati. On ženi sina i unuka, ucaje kći i sinovku. Bez njega ne pouzimaju niko ništa na svoju ruku u kućnim poslovima. Kad starješina govori, drugi šute. Kad se ima obaviti kakav posao, od njega se prima dozvola ili naređenje.

Starješina zastupa svoju obiteljsku zajednicu pred svijetom. On ide na seoski zbor, na općinu, u ured i otprema sve poslove gdje treba odgovornosti, troškova i sporazuma. Starješina drži novac za kućne potrebe.

Kad se zajednički moli, on prvi počinje. O Božiću stavlja badnjak uz vatru, škropi kuću svetom vodom i pokadi je. Za stolom prvi je ponuden jelom i prvi se služi.

U polju njegovi oru ili kopaju, a on se moli i sije sjeme. Pregledava poljske radnje, blago, staje, žitnicu, konobu i sve drugo, a njegova naredba mora da je svima sveta. Bez njega se ne sprema bolja hrana za ukućane. Bez njegove se zapovijedi ne prodaje ni vino ni ulje, kao ni bilo koja hrana.

Kućnog starješinu treba da svaki sluša, poštuje i ljubi. To je pravo i Bogu je drago. Na njegovu riječ u domu nestaje pravdanja i razmirica, žene treba da umuknu, a djeca ni da zaevide.

Ako je otac kao starješina ostario i radi svoje slabosti ne može da upravlja kućom, u sporazumu sa svojim odredi za taj posao najstarijeg i najsposobnijeg sina. Ali i tada otac

za kojim komunizam ide i što sve u sebi skriva.

Naravno, ovo i mnogo drugo učini se u raspoloženom stanju, i treba zahvaliti vinu, što otkriva misao i nutrinu njihove duše.

Cuo sam kako je jedan župnik sa svojim župljanima išao na zbor Križara u jedno selo i, što mislite, razuzdana derančad je urlikala za njima na polasku, a tako ih je dočekala i na povratku, a neki pijandura htio je tvorno navaliti na župnika spočitavajući mu, da nije dostojan biti pod hrvatskom zastavom. (Značajno je da ovaj uživa simpatije kod nekih, kažu uvaženih, Hrvata u našem gradu, o. p.)

Po njihovom naučavanju ljudi su potekli od majmuna; majmun pak od mulja; a od čega je postao mulj — na to neznaju odgovoriti, jer da nauka dalje ne ide.

Naravno — reče moj prijatelj — oni to tvrde za sebe, pa neka im bude! Ali neka se ne ljute, ako im i mi potvrdimo da su majmuni. Mi, koji smo stvoreni na sliku i priliku Božju, koji imamo neumrlu dušu, nećemo slušati, a još manje se dati voditi od majmunovih potomaka!

A što da vam dalje govorim o pitomcima ove nauke. Čopori derana urliču ulicama izgovarajući najsravnije riječetine, psovke i pjesme, a naviještajući bezprekidno crvenu zoru. Starima se rugaju, bacaju se na njih kamenjem, klatare se po tuđoj zemlji i spremni su na sve.

Za starije je druga metoda nauke. „Mi nismo protiv vjere ni crkve, već protiv župnika koji neće da bude s narodom (t. j. s njima!), mi trebamo kruha i rada. — Premda svaki ima svoju zemlju i svoju kuću, uvijek su besposleni, čekajući dnevno, hoće li im novinski stupci o građanskom ratu u Španjolskoj donijeti utješne vijesti i nađe u svjetski prevrat.“

Pravim Hrvatima — katolicima prebacuju, kako nisu dostojni nasljednici bpa. Stjepana Radića, jer da je ovaj bio protiv Crkve i svećenstva, a ot. Maček da se je odalečio od njegova programa; zato koji put uskrse i koja rugalica protiv Dr. Mačeka.

Ovo vam je samo blijeda slika, a za dostojni opis treba duhovitosti koje ja seljak nemam.

„A što mislite, zar nije sramota da ovi i ovakvi uživaju simpatije kod nekih, kažu uvaženih, osoba u našem gradu?“ — završi moj prijatelj.

Mačekovac — seljak

članova, svi pod jednim starješinom. Tada je obitelj napredovala u blagostanju i ugledu pred svijetom. Za ovakove obitelji vrijedila je riječ sv. Pisma: „Evo kako je dobro i ugodno, kad braća zajedno borave.“

D. K. Stošić

Po svijetu

RADI POMAGANJA TROCKISTIČKOG POKRETA optužen je i 24 sata poslije uapšenja strijeljan upravnik naučnog zavoda u Kijevu književnik Markin, koji je pisao pod pseudonimom Maks Krik. Među Židovima u Poljskoj to je izazvalo veliko uzbuđenje.

U GRČKOJ ZA PUTOVANJE U INOZEMSTVO ukinuta je taksa.

STRAJK ARAPA U PALESTINI prestat je. Arapsko stanovništvo nakon 175 dana štrajka vratilo se opet na posao na poziv četvorice arapskih kraljeva i vrhovnog arapskog komitea. Na to se odlučilo u uvjerenju, da će Velika Britanija očuvati prava Arabljana u Palestini.

BELGIJSKI RADNICI PROTIV STALJINA. Glavni odbor belgijske radničke stranke odlučio je, da uputi prosvjedni brozjav Staljinu povodom osuda i progona velikog broja uglednih radničkih prvaka u Sovjetskoj Rusiji, budući se sve to vrši bez dovoljnog jasnstva u pogledu nepristranosti i pravde!

URUGVAJ PROTIV KOMUNIZMA. Urugvajski parlament izglasao je zakon, prema kojemu vlada ima prava ne dopustiti ulazak u zemlju osobama, koje pripadaju komunističkoj stranci, kao što i ispitati osobu, koje su zbog svoga rada u zemlji štetne za sigurnost i javni poredak.

MALA KATOLICKA BELGIJA ima relativno najjaču katoličku štampu. Izdaje dnevno 995 hiljada primjeraka katoličkih novina i još k tome 310 katoličkih časopisa.

KOMUNISTIČKA POGIBELJ. Vatikansko glasilo „Osservatore Romano“ donosi članak, kojim dokazuje, da najveća pogibelj dolazi od Rusije preko Dardanela. Odatle se razlijeva sovjetska ofenziva prema Evropi. Tako se može da rastumači to veliko prijateljstvo Rusije i Turske, koje je inače neshvatljivo. To je jedini otvor, kojim može Rusija da prodire. Na Baltičkom moru boji se njemačke protuofenzive, u srce Evrope prijeći joj ulaz Poljska, a u Podunavlje ne da joj Italija, Njemačka i prije svega odlučno držanje Jugoslavije.

600 LJUDI U ZRAKU. U Los Angelesu u Južnoj Americi grade ogroman aeroplan, koji će moći da poveze sa sobom 500 putnika i 100 ljudi posade. Sirok će biti 170 metara, a težak oko milijun 522 hiljade kg, imaće brzinu od 450 kilometara na sat.

NEUSPJEH KOMUNISTA U ELSASU. Na skupštini u Metz, gdje je govorio komunistički poslanik Židov Thorez, bilo je svega 600 ljudi. Tom prilikom došlo je do protumanifestacija sa poklicima: „Dolje Thorez!“

NA KATOLICKIM SKOLAMA U CHICAGU ima 180 hiljada učenika u 300 škola.

OKO MADRIDA se obruč sve više steže. Polako padaju mjesta oko Madrida jedno za drugim u ruke nacionalističkih četa, koje se nalaze još samih 30 kilometara od Madrida. Madrid je sada stisnut sa juga, zapada, sjevera, sjeveroistoka i jugozapada. Oviedo je konačno oslobođen od marksističko-anarhističkih dinamitaša poslije 90 dana junačkog otpora.

BELGIJA JE POVISILA VOJNI ROK na 18 mjeseci u vezi sa vrlo napetim međunarodnim položajem. Ujedno je izjavom belgijskom kralja Belgija zauzela stav neutralnosti i tako postala nova Švicarska. To je povraćanje u predratno stanje s tom razlikom, što će se Belgija dobro naoružati. Težak je to udarac za Francusku, jer ova izjava o belgijskoj neutralnosti znači, da prestatje belgijsko francuski vojnički savez.

RASPUST HEIMWEHRA U AUSTRIJI. Austrijska vlada raspustila je sve heimwehrovske organizacije. Vojska isada ostaje jedina oružana snaga. Savezni kancelar dr Schuschnigg je vrhovni zapovjednik vojske. Povodom proglašenja ove odluke, zbog opreznosti, bila je naredena pripravnost redarstva, žandarmerije i vojske.

Naši dopisi

Drniš

MISIJSKI DAN. Osnutkom raznih društava Kat. Akcije počeo se je među članovima i članicama, malo pomalo, i misijski duh razvijati. Da se ovaj duh što više ras-

VLACHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDACNI
ELIXIR

IZDRAVSTENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

proizvađa
jedino
R. VLACHOV
ŠIBENIK

SIMBOLICKE IGRE. Kod V. K. B. se mogu dobiti ove simboličke igre: Bog i Hrvati, Križari smo, Mi smo mladost vedrine, Domovini.

pali zato smo se ove godine priključili ljubiteljima misija po svijetu, te po prvi put proslavili Misijjski dan. Toga dana na svim sv. Misama održane su propovijedi o misijama, a onaj u 9 s. prisustvovali su svi članovi i članice vjerskih društava. Poslije podne došli su nam iz Knina „Mali Cecilijanci“ sa svojim O. Dekanom i duhovnim vodom O. Ivanom Vukovićem, koje su na ulazu u varoš dočekali predstavnici naših društava sa mnogim članovima, među kojima se je isticala velika grupa „Malih Podvornika“, sva vesela što je mogla pozdraviti svoje drugove. Oni su navečer u kinu „Biograd“ davali vokalni koncert hrvatskih kompozitora sa operetom „Mali Ptičari“. Jedno i drugo je uspjelo na opće zadovoljstvo, te su djeca i njihov marni zborovoda O. Ivan bili nagrađivani aplauzom od razdragane publike, koja je često tražila da se pojedine tačke ponove. Lijepi uvodni govor je održao O. B. Topić, koji je kratkim potezima ocrtao stanje misija u današnje doba i prikazao veliku važnost rada oko misija. Predavanje je bilo isprepletano zgodnom primjerima iz vlastitog života, pa je i radi toga bilo pomljivo saslušano. Djeca su se zadovoljna povratila svojim kućama, a mi se nadamo, da će nas opet pohoditi, pa ih vazda rado čekamo.

Ražanac

KRIZARI. Na 13/9. t. g. križari su skromno proslavili svoj Križarski dan zajedničkom sv. pričesti, propovjedu preko mise o križarstvu, i zajedničkim sjelom. Osjeća se među članovima puna volja za radom i izvršivanjem svojih dužnosti, otkad su nam se vratili 2 člana iz vojske. Prigodom proslave pokroviteljice župe Gospe Ruzarja Križari su stupali u procesiji sa svojim barjakom, pobožno su pjevali Marijine pjesme, kao „Zdravo Djevo“ i „Do nebesa“. — Na 5. t. mj. oženio se naš vjedi član Ivica Zupčić. Društvo ga je sa barjakom dopratilo do crkve i pred ukucanim i seljanima održao mu je govor br. Benić naglasivši važnost križarskih ideala u današnje doba, osobito u našem selu. Opaža se utjecaj Križara, koji nastupaju svojom ozbiljnošću i dobrim primjerom. — Uz pozdrav: Bog Živi. — „Križar“

Što drugi pišu

Narodni zastupnik M. Mayer o križarskom danu

U „Hrvatskom Dnevniku“ od 18 listopada 1936. prilikom proslave Križarskog dana u Zagrebu, napisao je narodni poslanik na listi dra Mačeka g. Milutin Mayer ove tople rečke o Križarstvu:

„Križari slave svoj križarski dan. Okupit će se na proslavi brojne delegacije Križara iz čitave Hrvatske, a došli su i Bunjevački Hrvati Križari. I ovom će nam proslavom Križari zasvjedočiti, da su pravi borci hrvatske ideje, koji domovinsku misao duboko usaduju u duše i srca naše omladine. Stvorena je Križarska organizacija u teškim danima za Hrvatski narod, prošla je kroz bure i oluje, ali nikada nije skrenula sa zacrtanog si puta i uvijek je unosila u čete hrvatske omladine nadu, vedrinu i ponos, okupljala ih je i čeljala u borbi za hrvatsko uvjerenje. A narod je u teškim danima nalazio utjehe i oduška svome srcu na križarskim priredbama i zborovanjima, na kojima se čula hrvatska riječ i hrvatska pjesma.

I danas Križarstvo ide jednakim putem naprijed, i danas mu je sveta zadaća okupljati i odgajati, pa tako sačuvati hrvatsku omladinu svome Hrvatskom Narodu. Pogotovo danas kad od svakuđa vrebaju, kako bi nam zatrovali omladinu i odvučili je u komunističke vode, pa tako otuđile krvlju i vjekovima posvećenju hrvatskoj ideji. Križari se nalazi u prvim redovima i lome komunističke zamke.

Udaraju na njih sa svih strana. Nije ni čudo. Ta nitko tko je visoko dignao hrvatsku zastavu, tko je nesebično branio narodne svetinje, tko je beskompromisno isticao svoje ideale, nije pošteđen. Pa tako i Križari moraju podnijeti mnogo tešku. Ali ih zato nagrađuje njihov Hrvatski narod. Čiji su oni vjerni sinovi, dobivaju priznanje i od Dra Mačeka, koji cijeni njihove zasluge za rad u omladini. Dobivaju priznanje i svih koji jedno misle sa Hrvatskim Narodom.

Vidjet ćemo, da se nijesmo prevarili u njima, kad smo im dali svoje povjerenje i svoju omladinu koju uče pošteni životu, ljubavi k narodu i radu za Boga i hrvatski narod.“

Kalendar Listopad

N.	25	21 Ned. po Duh. - Krist Kralj
P.	26	Evarist, p. m.
u.	27	Vincencij i Sabina, m.
S.	28	Šimun i Juda T.- ap.
Č.	29	Narcis, b.
P.	30	Alfonz Rodriguez, pr. uštap
S.	31	Vuk, b.

Sveti Simon i Juda Tadej-apostoli

Krist je iz mnoštva, koje Ga je slijedilo, odmah u početku odabrao dvanaesticu i nazvao ih apostolima — poslanicima. Kroz pune tri godine ih je učio i odgajao. Zatim ih je poslao da među Židovima naviještaju blagu vijest otjelovljenja. A prije nego je ostavio ovu zemlju, prije svog uzšašća na nebo, rekao im je: „Idite i naučavajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“. Među tom dvanaesticom su i sv. Simon i Juda Tadej.

Sv. Simon se spominje samo u imenu apostola. Sv. Matej i Marko mu pridjevaju hebrejsko ime Kanafej, a sv. Luka grčko Zelot, a jedno i drugo znače Revnitelj, revnitelj za zakon, revnitelj za nauku i slavu Božju.

Juda Tadej — Srčani je bio brat apostola Jakoba Mladega i sv. Simeona, drugoga biskupa jeruzolimskog, a ujedno je bio i rodak Isusov. Jednom zgodom se on sam u evanđelju spominje. Kad se Krist na zadnjoj večeri oprštao od svojih apostola, upita ga Juda Tadej: „Gospodine, šta

je to, da češ se nama javiti a ne svijetu?“ Isus mu odgovori: „Ako me tko ljubi, riječ će moju držati, i Otac će ga moju ljubiti, i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se nastaniti. Koji ne ljubi Mene, riječi mojih ne drži.“ Time je on htio pitati: kako to da češ sebe mesiju, pomazanih Božjega javiti samo nama a ne i drugima? Na to mu je Isus odgovorio, da će se javiti svima onima koji Ga ljube, koji vrše Njegove zapovjedi. Jer tko vrši zapovjedi Božje, dijete je Božje, prijatelj Božji.

Kada i kako ih je Isus pozvao za svoje učenike, ništa ne znamo. Ali zato nam mnogo govore njihova imena: Revnitelj i Srčani. Znači da su se revnošću i srčanošću odlikovali u vršenju zakona Božjega. Ni u Djelima Apostolskim se o njima ništa ne piše. Svakako možemo reći, da su, iza kako su primili Duha Svetoga, ostavili svoj rodni kraj i pošli u daleki svijet propovijedati riječ Božju. Stara nam crkvena predaja govori da je sv. Simon pošao u Misir, a sv. Juda Tadej u Mezopotamiju. Dalje propovijedajući su se sastali u Perziji, gdje su pridobili veliko mnoštvo ljudi za nauku Kristovu. A svoj život da su završili mučeničkom krunom: Simona su prepili i Judi sje kirom glavu otkleli.

Od sv. Jude imamo i malen pisani spomenik. Među novozavjetnim knjigama se nalazi i njegova mala poslanica, koju je on pisao kršćanima u svojoj domovini. U njoj ih odvraća od krivih nauka i potiče na postojanost u vjeri.

Apostoli su se isticali u ljubavi do Boga i od toga ih nije moglo ništa rastaviti. Ta se je ljubav u svim njihovim djelima isticala. Kliknimo i mi s apostolom Judom: „Jedinomu Bogu spasitelju našemu: slava, veličanstvo, jakost i vlast prije svih vjekova i sad i u sve vjeka. Amen.“

Život Šibenika

KRIZARSKA POZORNICA U KARLOVCU. Naši Križari na poziv karlovačkih Križara odigrali su u prošlu subotu i nedjelju dva komada u Karlovcu. U subotu igrali su „Tomislava“, a u nedjelju „M. Gubca“. Izvedba je bila na visini, i osobito se svidjela građanstvu Karlovca. U nedjelju ujutro mladi diletanti su se zaletili u Zagreb, gdje su prisustvovali veličanstvenoj proslavi križarskog dana zagrebačkih Križara. U velikoj povorci stupali su i naši Križari u živopisnoj narodnoj nošnji što se je Zagrepčanima jako dopalo. Popodne, prije povratka u Karlovac, posjetili su još pretsjednika Dr Mačeka. Gosp. pretsjednik ljubezno ih je primio i kratkim riječima odgovorio na pozdrav br. Zdravke Belamarića. Pri koncu je šibenski fotograf g. Ante Bulat fotografirao g. pretsjednika zajedno s našim Križarima, od kojih se srdačno oprostio.

NA BLAGDAN KRISTA KRALJA, koji je istodobno i blagdan Kat. Akcije, imaće sva kat. društva zajedničku sv. misu i sv. pričest u katedrali ujutro u 7 s. Popodne u 4 s. biće sastanak svih društava Kat. Akcije u Kat. Domu.

POST I NEMRS UOCI SVIJU SVETIH. U subotu 31 listopada, uoči velikog blagdana Sviju Svetih, naređen je post, tj. samo jedan put preko dana najesti se od sitosti — i nemrs, tj. ne jesti mesa.

NOVA ŠPANJOLSKA

„Donesena je poznata odluka, da general Franco postaje „šef španjolske države“.

Taj svečani čin je izvršen u Burgosu. Novinski izvjestitelji ističu, da je to obavljeno uz veliko veselje naroda. Franco je stigao iz Valladolida u društvu sa generalom Molom. Odmah je otišao u vladinu palaču. Tamo se, izazvan od naroda, pojavio na balkonu i održao narodu govor, iz kojega svi strani listovi podvlače ove riječi:

„Španjolci, plemeniti narode Kastolje, zemlje hidalga i plemenitosti, koja je imala iščeznuti! Španjolska je bila dospjela u najteži položaj, koji može zadesiti jednu naciju. Ali svi čini barbarstva, čije smo tragove našli u Andaluziji i Estremaduri nisu djelo Španjolaca nego djelo stranaca plaćenika Moskve. Naša vlada bit će vlada autoriteta. Mi ćemo vladati za narod. Ljuto se varaju oni koji misle, da mi želimo braniti privilegije kapitalizma. Mi že-

limo vladati za srednje i potlačene klase. (Aklamacije). Vojnici nemaju nego jednu riječ. Oni će tu svoju riječ održati. Kad smo bili 400 km. daleko od Toleda ja sam herojima Alcazara kazao da će doći i osloboditi ih. Mi smo to i učinili. Danas vam kažemo: ni jedno španjolsko ognjište se ne smije utrnuti. Ni jednome radniku neće uzmanjkati kruha. Oni koji imaju previše morat će se odreći jednoga dijela bogatstva da bi imali oni koji nemaju ništa. Ovu socijalnu pravdu kanimo ostvariti u ljubavi i duhu razumijevanja sa ciljem uske suradnje među klasama. Ako je to potrebno učinit ćemo i silom. Za uzvrat i mi od vas tražimo poštivost. Vi ste uostalom već doprinijeli velikih žrtava za Španjolsku jer čovjek ne žive od samoga kruha.

Obraćam se radnicima i seljacima vojnicima i činovnicima i kažem da i oni imaju dužnosti koje treba vršiti, ako žele, da Španjolska bude što je bila, uzor našim Srodima, kao što čitavom svijetu može biti uzor veličanstveno držanje branitelja Al-

cazara. Budite uvjereni, da se u Španjskoj radi o sudbini civilizacije. Mi bismo kulturu, koju su nam namirili na dječovi. Čovjek osjeća potrebu vjere u Boga i domovinu. Čovjek bez vjere uopće i je čovjek“.

SOVJETSKA INDUSTRIJA

Značajno je po kakvoću robe, koju sovjetske radnje dobivaju od sovjetske tvornice, pisanje direktora moskovske kuće „Mostrog“ br. 102 I. Ravikovića („Izvestije“ od 15 septembra o. g. br. 215).

„...Naša radnja dobija često konfekcionu robu sa manama. Fabrike; konfekcijske (br. 2 i 3 slale su nam više puta pošiljke) sa muškim i ženskim odijelom. U stvari to je bila samo rasparana konfekcionarna robu koju je bilo vrlo teško upotrebiti. Poslije njih dana dobili smo od lenjingradske fabrike „Krasnij trojgoljnik“ pošiljku od 1.500 pari gumene obuće. Kad su sanduci raspakovani vidjelo se da su ove gumenice cipele nemoguće za prodaju i upotrebu, jer su izradene sa najnevjerojatnijim manama: zakrpana, poderotinama, nedovršenim ivicama, podcijepanom postavom, parovi cipela s jednom lakovanom, a jednom mat cipelom, itd.

Ovakvih primjera ima mnogo, ali mi ćemo spomenuti samo još jedan. Od hiljadu šest stotina pari dječjih cipela, kojih nam je ovih dana uputio kožni industrijski savez u Kimru, moglo je u trgovini da se izdvoji samo 250 pari, sva ostala obuća bila je neupotrebljiva. U industriji obuće kao i u ostalim granama industrije do današnjeg dana je u važnosti upustvo, kojim u stvari dopušta da fabrikanti otpadaka dalje rade na ovaj način, i tako omogućuju da se potrošačima prodaje rdava obuća.

Dobre knjige

JERONIMSKI DAN — DAN DOBRIH KNJIGE. — Za taj dan osvane svake godine zbirka novih knjiga, što ih Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima daje hrvatskom narodu za duševnu hranu preko je seni i žame. Deset izabranih knjiga, iz svijetlo mogućih područja, stavlja ta najrazgrnjenija hrvatska književna ustanova pred nas uz tako nisku cijenu, te je to pravi kulturni dar. Ove jeseni nosi taj kulturni dar Jeronimsko Književno Društvo obilježje ta kve svestranosti kao nikada dosada. Dese knjige — deset pogleda u život: tu je prošlost i sadašnjost i priča i zbilja, pjesma i pouka, i vjera i znanost, i gospodarstvo i znanost, i roman i sociologija i povijest i etnografija. Po piscima su za stupani svi staleži: i svećenici i učitelji, profesori i šumari, i činovnici i novinari i književnici i umjetnici, i seljaci i obrtnici.

Deset prekrasnih knjiga na 1368 stranica predstavljaju već cijelu malu knjižnicu. Pa kad nam se to eto daje za pukih 50 dinara, onda je to zaista rekord jeftinoće. (A može se uzeti 9 knjiga za 40 dinara, ili pet knjiga za 20 dinara; ili napokon tri knjige za 10 dinara).

A koja su to jeronimska izdanja za god. 1937? Evo ova: 1. Prekrasni hrvatski kalendar „Danica“ s bogatim sadržajem i umjetničkim slikama. 2. Pripovjesti „Bunjeviće“, koje je napisao Blaško Rajčić prigodom 250. godišnjice dolaska tog dijela hrvatskog naroda u okolici Subotice. 3. Poučno-gospodarska knjiga „Uzgoj krumpira“ od dra Marka Mohačeka. Na koncu su recepti gde Stanke Andrić o priređivanju krumpira za jelo. 4. Roman iz slavne hrvatske prošlosti od poznatog hrv. pisca Milutina Majera „Posljednji roda svoga“. 5. Knjiga najvažnijih pouka svima ženama i majkama od liječnika dra Ive Koprića „Majka i dojenče“. 6. Vrlo aktualna knjiga za svakog seljaka „Seljačka politika“ od dra Milana Ivšića. 7. „Hrvatska povijest“ II dio od dra Otona Knezovića. 8. Knjiga o vjerskim istinama od dra Ive Blaževića „Pučka Dogmatika“. 9. „Kolede“ u stihu i glazbi obradeni hrvatski narodni običaji za crkvenu godinu, od dra Velimira Deželjčića i dra Božidara Sirole. 10. Molitvenik za radni narod „Božji Sijaj“ od dra Dragutina Hrena i Petra Grgeca.

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u gradu Krku na otoku Krku, okružje Krk.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 18. X. održana je velika proslava križarskog dana u Zagrebu, te u Slavonskoj Požezi.

BLAGDAN KRISTA KRALJA. U nedjelju 25. X. na blagdan Krista Kralja će Križari svuda pristupiti sv. Pričesti. U Zagrebu taj dan Križari sudjeluju na posveti osnovnog kamena crkve u Trnju u 9 sati.